GAZETA TRANSILVANIEI

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĚ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publica

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 227. *Vinerĭ 11 (23) Octomvre.* **1885.**

Brașovŭ, 10 (22) Octomvre 1885.

Unŭ corifeu germanŭ din Boemia ḍice în discursulŭ sěu, ce l'a ținutŭ cu ocasiunea desbaterei generale a proiectului de adresă în camera deputațilorŭ din Viena, întorcându-se spre băncile maiorității: „vě conjurŭ domnilorŭ ca la cestiunea orientală, care atinge în měsură așa de estraordinară interesele Austriei, sě nu mai adaugețĭ și o *cestiune germană-austriacă.*“

Amenințarea, ce o cuprindŭ aceste puține cuvinte, caracteriséză de minune situațiunea de față interióră politică a Austriei.

Le este cunoscutŭ cetitorilorŭ noștri, că în timpulŭ din urmă s'a ivitŭ între Nemții austriacĭ unŭ curentŭ puternicŭ de oposițiune națională. Până acum Nemții se fereau de-a da partidei lorŭ unŭ caracterŭ pronunțatŭ germanŭ, ei ḍiceau, că suntŭ înainte de tóte austriacĭ și susțineau, că interesele de unitate ale imperiului pretindŭ, ca ei și cu limba lorŭ germană sě fiă deasupra. Cu alte cuvinte Nemții centraliștĭ se aflau pe basa unui austriacismŭ condițiunatŭ și se fereau de-a atinge córda pangermanistă.

Progresele, ce le-a făcutŭ în cei din urmă șése anĭ idea „autonomistă“ și a „egalei îndreptățirĭ“ naționale și succesele naționale ce le-au dobênditŭ în specialŭ Cehii din Boemia în acestŭ periodŭ, au schimbatŭ însě multŭ disposițiunea Nemțilorŭ. Astăḍĭ Nemții suntŭ divisațĭ în douě cluburĭ, unii vorŭ sě fiă și acum mai întêiu Austriacĭ și apoi Germanĭ, ceilalțĭ s'au constituitŭ într'unŭ clubŭ germanŭ adoptândŭ o programă curatŭ națională și făcêndŭ causă comună cu toțĭ Germanii în contra Slavismului. Ei ḍicŭ: întêmplese ce se va întêmpla, de s'ar desmembra și distruge chiar vechia Austriă, noi vomŭ rěmâné Germanĭ și nu ne vomŭ face nicĭodată Cehĭ, cu devisa: „Lieber deutsch sterben als czechisch verderben.*)“

In ședința de Lunĭ a camerei deputațilorŭ s'a născutŭ între membrii acestei partide germane și ministrulŭ-președinte Taaffe unŭ conflictŭ, care aruncă multă lumină asupra direcțiunei politice a guvernului din Viena.

Deputatulŭ Dr. Knotz din Boemia a susținutŭ, că în era așa numită a „împăciuirei“, certele naționale au pětrunsŭ și în armata împěrătéscă și s'a încercatŭ de a dovedi acésta cu date. — Comitele Taaffe rěspunse fórte iritatŭ negândŭ că s'ar fi ivitŭ asemenĭ certe în armată și susținêndŭ că Nemții din oposițiune au atacatŭ armata c. r.

Cuvintele ministrului-președinte au provocat o scenă furtunósă în cameră, așa că unulŭ din deputațĭ a esclamatŭ: „astea-sŭ stărĭ croatice.“ Germanii au cerutŭ dela președintele camerei ca sě chiăme la ordine pe comitele Taaffe, protestândŭ în contra insinuărei, ce a făcut'o oposițiunei din stânga, că adecă acésta ar fi voitŭ sě vatăme armata împěrătéscă.

Deputatulŭ Knotz a fostŭ atinsŭ în adevěrŭ unŭ punctŭ fórte delicatŭ de acusare contra guvernului, că politica lui ar introduce cérta națională în armată. Comitele Taaffe a trebuitŭ sě se apere cu tótă energia în contra acestei acusărĭ; cu tóte astea însě putea sě fiă mai reservatŭ în aprețuirea atitudinei acusătorilorŭ.

Prin aceea însě, că ministrulŭ președinte austriacŭ a rěspunsŭ Nemțilorŭ cu o bombă de acelașĭ calibru acusându-i din parte-i, că ei suntŭ aceia carĭ voiescŭ „sě introducă cu forța certele naționale în armată,“ dênsulŭ a doveditŭ nu numai, că n'are încredere în scopurile finale ale politicei lorŭ, ci că se teme chiar, că aceste scopurĭ tindŭ la distrugerea Austriei.

Comitele Taaffe a doveditŭ prin atitudinea sa, că s'a lepădatŭ pe deplinŭ de veleitățile germane ale guvernelorŭ trecute austriace și că plutesce acum în contra curentului germanistŭ.

*) Pe românesce: Mai bine preferimŭ a murì ca Germanĭ, decâtŭ a trăi stricațĭ și corupțĭ ca Cehĭ.

UNIREA BULGARILORŬ.

Telegramele cele mai nouě:

Filipopolŭ, 20 Octomvre. *In fiecare momentŭ se aștéptă intrarea armatei sêrbescĭ în Bulgaria.* Guvernulŭ bulgarŭ e hotărîtŭ sě respingă o asemenea invasiune nejustificată. Serbia voiesce sě se desdauneze de încurcăturile interióre pe séma Bulgariei. Cu nicĭ unŭ prețŭ Bulgaria nu va ceda nicĭ o părticică din teritoriulŭ ei și mai puținŭ încă Vidinulŭ. Mai multe regimente din Küstendil au primitŭ ordinŭ sě pornéscă spre Sofia, altele vorŭ pleca în curêndŭ spre Vidinŭ. Bulgaria se va opune cu armele. — Puterile nu se potŭ înțelege mai cu sémă din causa Rusiei, care voesce cu orĭ-ce prețŭ depunerea principelui Alexandru. Până acuma nicĭ o scire mai însemnată dela teatrulŭ evenimentelorŭ; atâtŭ Grecia câtŭ și Serbia aștéptă sfârșitulŭ negocierilorŭ înainte d'a întreprinde vreo acțiune oare-care. Principele Alexandru muncesce ḍi și nópte la organisarea apěrărei. Situația Bulgariei e cu atâtŭ mai delicată cu câtŭ ea trebue sě-șĭ împartă armatele în douě, o parte în Rumelia și cealaltă spre Serbia. Cu tóte disposițiile împăciuitóre ale Turciei, prințulŭ Alexandru nu-șĭ póte goli fruntaria rumeliotă de trupe. Poporulŭ bulgarŭ are mare încredere în prințulŭ Alexandru, pe care ilŭ consideră ca pe unŭ conducĕtorŭ militarŭ de prima ordine. In Rumelia se află în momentulŭ de față 50,000 ómenĭ, din carĭ 35,000 trupe regulate și 15,000 miliții. Numeróse reserve suntŭ ținute însě în interiorulŭ principatului mai cu sémă la Șumla. Garda națională a fostŭ de asemenea mobilisată și se află gata de luptă în tóte părțile. Bulgarii suntŭ fórte veselĭ că se apropiă iarna, căcĭ în acestŭ casŭ unŭ rěsboiu cu Turcia e multŭ mai ușorŭ: se scie că Turcii nu potŭ suferi frigulŭ. Pentru momentŭ însě timpulŭ e fórte favorabilŭ.

Varna, 20 Octomvre. E probabilŭ, că Pórta va protesta în contra unei invasiunĭ a Sêrbilorŭ în Bulgaria; în fondŭ însě se crede, că Pórta e fórte mulțumită de întorsătura pe care o ia evenimentele. Turcia va pune ca condiția a sprijinului ce va da Bulgarilorŭ în contra Sêrbilorŭ, restabilirea *statului quo ante* atâtŭ în Bulgaria câtŭ și în Rumelia. Totulŭ atêrnă acum de atitudinea Greciei și a Muntenegrului. Se crede că Pórta va acorda chiarŭ o mică rectificare de fruntarii Greciei, în casulŭ când ar rĕmâné liniștită. Grecia cere sě i se acorde celŭ puținŭ Mezzovo.

Giurgiu, 21 Octomvre. Erĭ a trecutŭ pe acì unŭ vaporŭ bulgărescŭ »Opit,« ducêndŭ 156 cai și optŭ tunurĭ cu munițiunĭ spre Lom-Palanca. Ḍilele acestea vorŭ pleca din Rusciucŭ totŭ spre Lom-Palanca 2000 de ómenĭ. Se crede că aceste trupe suntŭ destinate a întări paza dela fruntaria sêrbéscă și a sporì garnisóna Vidinului.

Belgradŭ, 20 Octomvre. In publicŭ domnesce mare neliniște, deórece nu scie nimicŭ despre cele ce se petrecŭ la graniță. *De cincĭ ḍile se confiscă mai tóte ḍiarele streine* și pressei sêrbescĭ îi este opritŭ a da scirĭ despre mișcările trupelorŭ și despre situațiunea din țéră. Marĭ transporturĭ de obiecte de echipamentŭ, de îmbrăcăminte și furagiu mergŭ în fiecare ḍi spre Nișŭ, din care causă comunica [illegible] lorŭ [illegible] intra[illegible]

Berlinŭ, 20 Octomvre. »Nordd. Allg. Zeitung, consideră situațiunea îmbunătățită. Pare probabilŭ, c[illegible] resolvarea cestiunei bulgare se va face astfelŭ: ma[illegible] ântêiu se va restabili *status quo ante* și apoi Pórta v[illegible] numì pe prințulŭ Alexandru, cu consimțĕmêntulŭ pu[illegible]rilorŭ, guvernatorŭ alŭ Rumeliei ostice pe cincĭ anĭ.

Atena, 20 Octomvre. Precum se asigură, su[illegible] concentrațĭ 35,000 reserviștĭ. Entusiasmulŭ contin[illegible] Escadra rusă a sositŭ în Pireu.

Cattaro, 20 Octomvre. Muntenegru a trasŭ un cordonŭ la graniță, între Drobnjaka, Kolasin și Vasojevi[illegible] spre a împedeca deserțiunile în Serbia.

Resultatulŭ alegerilorŭ în Francia.

Ḍiua de 18 Octomvre, este însemnată în analele ele[illegible]torale ale republicei francese, pentru că în acéstă ḍi re[illegible]publicanii și-au luatŭ revanșŭ asupra contrarilorŭ politic[illegible] pentru perderea ce au pățit'o la 4 Octomvre.

In Paris învinseră toțĭ 34 republicanii cu Rochefort și cu amênduoi comunarḍii. Monarchiștii au cădutŭ cu totulŭ. In ḍiua de 18 Oct. au luatŭ parte la alegere 358,600 de alegětorĭ. Reportulŭ voturilorŭ este cam următorulŭ: conservativĭ 96,000, radicalĭ 223,000, alțĭ republicanĭ 33,600 de voturĭ. Aceste cifre sě vorŭ modifica în multe privințe pentru că comunele de prin jurulŭ Parisului încă n'au trimisŭ tóte resultatele.

Bucuria republicanilorŭ este că au triumfatŭ în comunele séu în cercurile electorale rurale. In departamentele, unde credeau republicanii, că suntŭ perduțĭ și unde reacțiunea credea, că va triumfa de sigurŭ, sě înmulțiră voturile repuclicanilorŭ, In unele departamente alegătorii părăsiră pe conservativĭ. Aceștia se folosiră la alegerea ântâiu de politica esternă și de rěsboiulŭ cu China, dér după ce se convinseră republicanii, că reacțiuoea are de gândŭ sě rěstórne republica, atuncĭ sě reculeseră și alergară cu toții la urnă pentru ca sě mântue republica. Cetățenii republicanĭ nu sě abătură dela împlinirea datorinții lorŭ nicĭ prin manevre, nicĭ prin intimidărĭ, nicĭ prin scirĭ false. In alegerea dela 18 erau numai douě liste principale, republicane și conservative. Amêndouě partidele îngrijiră tare, ca sě nu se împrăștiă voturila.

Imposantŭ era mersulŭ alegătorilorŭ din cuartirele radicale ale Parisului.

Dela lucru și cu șiurțele dinainte veneau lucrătorii desŭ de diminéță, spre a-șĭ da voturile. Pretutindenea la alegere a domnitŭ ordinea și liniștea cea mai mare. Chiar revoluționarii din cerculŭ alŭ 19 și alŭ 20 au fostŭ fórte liniștițĭ și au votatŭ pentru candidații radicalĭ stergêndŭ de pe liste pe cei oportuniștĭ. In 37 departamente rurale se aleseră 145 republicanĭ și numai 10 reacționarĭ.

Mai multŭ i-a mulțămitŭ pe republicanĭ, că la țeră a triumfatŭ minisirulŭ Goblet, care căpětă cu 6000 de voturĭ mai multŭ. In departamentulŭ Eure bătură republicanii pe ducele de Broglie, care voia sě fiă capulŭ monarchiștilorŭ în cameră. In Gironde învinseră 11 republicanĭ contra listei conservative care o propuse ducele Décazes. In Nievre învinseră după lupte fórte înverșunate radicalii.

Din tóte părțile sě redică plânsorĭ în contra preoțilorŭ. Preoții sě fi lucratŭ într'unŭ modŭ provocătorŭ în contra republicei, Preoții au datŭ și unŭ apelŭ cătră alegětorĭ, ca sě alégă deputațĭ de aceea, carĭ sě mântue biserica din starea în care se află. Cu tóte sforțările conservativilorŭ totușĭ de astădată au reportatŭ republicanii la alegerĭ o victoriă strălucită. Décă reacțiunea nu incepea sě se laude și sě se fălésca cu alegerile dela 4 Oct. și sě nu fi amenințatŭ cu rěsturnarea republicii, cine scie cum ar fi eșitŭ lucrulŭ.

SCIRILE ḌILEI.

Adunarea generală a comitatului Solno[illegible] hotărîtŭ sě se facă membru [illegible] și preotulu [illegible] maghiarisare din Clușiu cu [illegible] ccnt[illegible]

Vestitulŭ „Ellenzék« a publicatŭ în ḑilele trecute în acerea steagurilorŭ din Orĕştiă, unŭ articulŭ în stilŭ „cultŭ,« cum sciu de regulă sĕ scrie „patrioţii" dela acea foiă, acăţându-se şi de »Kronstädter Zeitung.« La acestŭ articulŭ rĕspunde între altele numitulŭ ḑiarŭ sâsescŭ: „Maghiarii nu voiescŭ sĕ le permită Saşilorŭ şi Românilorŭ, ca acestia sĕ se simţă ca atarĭ, şi de aci provine răsboiulŭ copilărescŭ în contra steagurilorŭ săsescĭ şi românescĭ, carĭ suntŭ a se privi ca naţionale, er nu de statŭ. Sĕu voiescŭ Maghiarii sĕ oprĕscă şi portulŭ naţionalŭ săsescŭ şi românescŭ? Voiescŭ sĕ ne înfunde cu puterea în portulŭ naţionalŭ maghiarŭ? Întrebarea sună absurdŭ. Şi totuşĭ nu e atâtŭ de absurdă. Înaintea cu câteva sĕptĕmânĭ circula prin ḑiare scirea, că unŭ solgăbirĕu hiperzelosŭ a opritŭ purtarea pălăriilorŭ cu panglicĭ în colorile românescĭ, precum şi purtarea cingĕtorilorŭ vinete-roşii-galbine, după cum le pórtă poporaţiunea română. Unŭ altŭ vĕnătorŭ de posturĭ póte sĕ mérgă mai departe şi sĕ oprĕscă portulŭ naţionalŭ — se înţelege nemaghiarŭ. — Noi însă revenimŭ la aceea, că prin astfelŭ de atacurĭ copilărescĭ asupra consciinţei naţionalităţilorŭ, nu se póte ajunge la o înţelegere pacînică între naţionalităţĭ.«

—0—

D. Dr. *Aurelŭ Babeşŭ* a fostŭ însărcinatŭ, scrie »L'Indép. roumaine,« sĕ înlocuiască pe d. Minovicĭ în postulŭ de subdirectorŭ alŭ laboratorului centralŭ de chimiă din Bucurescĭ.

—0—

„Nemzet« scrie, că în urma unui raportŭ alŭ inspectorului şcolarŭ din comitatulŭ Albei de josŭ, Escelenţa Sa Mitropolitulŭ Dr. *Iónŭ Vancea* a luatŭ disposiţiunĭ energice, ca elevii din şcólele sale sĕ înveţe limba maghiară. Spre scopulŭ acesta s'a lucratŭ unŭ planŭ de învĕţămĕntŭ corĕspunḑĕtorŭ şi cu începutulŭ acestui anŭ şcolarŭ a disposŭ aplicarea lui. Cu privire la şcolarii mai înaintaţĭ în etate şi mai nedeprinşĭ în limba maghiară, şi-a esprimatŭ însĕ dorinţa, ca sĕ li se ia în considerare greutatea ce au sĕ o întêmpine şi sĕ fiă tractaţĭ cu mai puţină rigóre.

—0—

Férele sĕlbatice se'nmulţescŭ în Ardealŭ ca şi filialele „Kulturegyletului.« Şi lucru curiosŭ, tocmai comitatele acelea le cutrieră şi le prădéză mai tare, în care şovinismulŭ „patrioţilorŭ" e mai sĕlbaticŭ. În Têure, Mintiu, lupii au mâncatŭ mai multe vacĭ, câţiva caĭ şi viţeĭ. În Pintic nu trece nópte, fără ca sĕ fiă răpitŭ de lupĭ câte unŭ viţelŭ. Chiarŭ şi în apropierea Bistriţeĭ se arată lupĭ numeroşĭ. În pădurile Luscei şi ale Prislopului, a întêlnitŭ farmacistulŭ din Năsĕudŭ Müller o grupă de 21 de porcĭ sĕlbaticĭ, care i-au sfăşiatŭ cânele de vênatŭ şi erau sĕ-lŭ atace şi pe dênsulŭ. Tóte acestea se'ntêmplă în paşaliculŭ lui Banffi-paşa, Bistriţa-Năsĕudŭ.

—0—

»Naţiunei« i se scrie, că Duminecă cetăţenii din *Râmnicu-Sărată* au ţinutŭ o întrunire, în care au *protestatŭ contra espulsării* celorŭ şĕse Ardelenĭ. Adunarea a alesŭ apoi unŭ comitetŭ, care sĕ adune ajutóre pentru espulsaţĭ şi sĕ lucre cu celelalte comitete din ţĕră pentru aducerea goniţilorŭ în ţĕră.

—0—

Corespondentulŭ din Bruxela a lui »N. fr. Presse« a avutŭ o întrevorbire cu generalulŭ belgianŭ Brialmont, care a plecatŭ la Bucurescĭ, avêndŭ unŭ concediu de şĕse sĕptĕmânĭ. Generalulŭ a ḑisŭ, că pentru a scuti Belgia de perplexitatĭ avea intenţiunea sĕ cerĕ trecerea lui în pensiune, dér scia că guvernulŭ sĕu are nevoiă de dênsulŭ pentru terminarea lucrărilorŭ de fortificaţiă a Anversului dinspre mare mai cu sémă şi că nu'i va încuviinţa cererea. Comitele de Flandra l'a îndemnatŭ acum duoi anĭ sĕ mérgă la Bucurescĭ şi acolo s'ar fi înţelesŭ cu regele şi cu Brătianu, ca sĕ ia elŭ în mână lucrările de fortificare a Bucurescilorŭ. Deórece esecutarea construcţiunilorŭ s'a încredinţatŭ esclusivŭ tinerilorŭ oficerĭ românĭ de geniu, foştilorŭ sĕi scolarĭ, de aceea doresce sĕ supravegheze dênsulŭ lucrările. Din anumite părţĭ s'a afirmatŭ, că Austria nu vede fortificarea Bucurescilorŭ cu ochĭ bunĭ. Elŭ abia póte înţelege acésta şi nicĭ nu o crede. Rusia ar avé în aparenţă mai multŭ temeiu sĕ nu'i convină acésta, dér dênsulŭ scie hotărîtŭ, că nicĭ unŭ cuvêntŭ nu s'a rostitŭ despre acésta. Rusia scie din esperinţă ce importantŭ póte fi în unele casurĭ statelorŭ mari ajutorulŭ militarŭ alŭ unui statŭ mai micŭ ca România. Totŭ aşa e recunoscută importanţa unui depositŭ de arme ca Bucurescii în casurĭ de retragere. Fortificaţiile Bucurescilorŭ, sistemulŭ cu cupole, vorŭ întrece în modŭ însemnatŭ p'ale Anversului în întindere şi vorŭ avea în periferiă 15 milurĭ. Ce privesce persóna sa, n'are nicĭ unŭ câştigŭ din conducerea lucrărilorŭ, celŭ multŭ va primi o despăgubire pentru proiectele şi planurile necesare ale colaboratorilorŭ technicĭ. „Eu sunt curatŭ artistŭ în speciali... zimbindŭ generalulŭ Bri...

Nota: Orele de ...

Tipografia ALEXI, Braşov. ...

»Voinţa Naţională« scrie, că *principele Guillaume*, prinţulŭ ereditarŭ de Hohenzollern, nepotulŭ regeluĭ Carolŭ, 'şĭ-a amânatŭ sosirea sa în România, silitŭ fiindŭ a rĕmâné în Pesta unde se află bolnavŭ de pojarŭ.

—0—

„Kreuzzeitung" anunţă, că în Barcelona a fostŭ o *încĕrare sângerósă* între Germanĭ şi Spaniolĭ. Germanii s'au folositŭ de arme cu glonţŭ, ér Spaniolii de cuţite.

—0—

Jubileulŭ de 50 de anĭ alŭ renascerei *literaturei naţionale croate* s'a serbatŭ în sĕptĕmâna acésta într'unŭ modŭ particularŭ printr'unŭ parastasŭ. Au luatŭ parte vr'o 10,000 de ómenĭ, între carĭ representanţii corporaţiunilorŭ şi reuniunilorŭ. Tóte prăvăliile au fostŭ închise. Programulŭ nu s'a putută esecuta întregŭ, deórece autorităţile au interḑisŭ acésta, şi prin urmare serbarea s'a mărginitŭ la transportarea osĕmintelorŭ ale celorŭ şepte scriitorĭ din periodulŭ iliricŭ. Cele şépte sicriurĭ ornate cu cununĭ frumóse, au fostŭ transportate cu solemnitate mare în pavilionulŭ arcadelorŭ ziditŭ de oraşulŭ Agramŭ. Pe o tablă comemorativă stau scrise cuvintele: »Renegeratorilorŭ naţiunii croate, anteluptătorilorŭ uniunii literare a tuturorŭ popórelorŭ slave de Sudŭ; pentru serbarea iubileului de cincĭ-ḑecĭ de anĭ. Oraşulŭ Agramŭ a clăditŭ acestŭ templu alŭ odihnei şi alŭ groriei activităţii ei binecuvêntate şi îlŭ predă naţiunii croate, sĕ păstreze ea cu credinţă şi perseveranţă amintirea lorŭ şi sĕ continue cu gloriă şi cu norocŭ opera sa până la sfîrşitŭ.« Profesorulŭ universitarŭ Marcovicĭ a rostitŭ o cuvêntare plină de însufleţire, de nicĭ o colóre politică. Guvernulŭ n'a fostŭ representatŭ la serbare (nu cumva de „téma« lui Tisza?) Au luatŭ parte la serbare şi deputaţiunĭ cehe şi polone.

—0—

Concertulŭ Popoviciu. Am anunţatŭ ḑilele trecute, că baritonistulŭ Curţii regale române din Bucurescĭ D. *Demetriu Popovicĭ* va da şi în Braşovŭ unŭ concertŭ. Ne bucurămŭ d'a puté împărtăşi publicului, că distinsulŭ cântăreţŭ românŭ se află deja în mijloculŭ nostru şi că dă mâne, *Vinerĭ 11 (23) Octomvre* a. c. unŭ *concertŭ* în sala hotelului Nr. I, cu binevoitorulŭ concursŭ alŭ d-şórelorŭ *Olga Grigorovicz, Octavia Russu* şi a d-lui *Leopold Frank.* Programa concertului e următórea: Partea I. 1. a) Bendel Fr. »Wie berührt mich wundersam« b) Humpel W. „Norŭ de vijeliă," cântate de D. Popovicĭ. 2. Beethoven L. „Sonata C-dur," esec. pe pianŭ de d-şóra O. Russu. 3. a) Dima G. „Ich fühle deinen Odem." b) Wagner R. „Abendstern" arià din opera Tannhäuser, cânt. de D. Popovicĭ. c) Stefănescu G. „Mândruliţă dela munte." Partea II. 4. Meyerbeer F. „Ariă" din opera „Africana," cânt. de D. Popovicĭ. 5. a) Bach S. „Ariă." b) Chopin-Sarasate „Nocturne," esec. pe isolinŭ de d-şóra O. Grigorovicz. 6. a) Drina G. „Codru verde nu mai este." b) Dima G. „Ḑiuă bună." c) Schubert Fr. „Der Wanderer", cânt. de D. Popovicĭ.

Despre succesulŭ strălucitŭ ce l'a raportatŭ d. Popovicĭ în Sibiu ne dau foile germane din acestŭ oraşŭ cea mai bună dovadă. „Sieb. d. Tageblatt« ḑice între altele: „D. Popovicĭ, unŭ bărbatŭ în flórea juneţii, posĕde unŭ baritonŭ plăcutŭ, pe care şi l'a perfecţionatŭ în Viena... Accéntulŭ dulce alŭ vocei sale pline şi simpatice, predarea viuă cu multŭ temperamentŭ, precum şi întrebuinţarea în totalŭ corectă a tuturorŭ mijlócelorŭ artei va face întotdéuna impressiune asupra auditorilorŭ. O însemnată distincţiune a vocei este curatulŭ tonŭ, care nu lasă nimicŭ de doritŭ; cântăreţulŭ scie sĕ folosĕscă »mezza voce şi »decrescando« c'unŭ deosebitŭ efectŭ. Vocea d-sale îşĭ ajunge culmea prin espresiunea sentimentelorŭ în cântecele naţionale-române, cu carĭ a şi dobênditŭ succesulŭ celŭ mai mare." — „Hermanst. Ztg." ḑice: „D. Popovicĭ dispune de-o voce m'ădiósă, simpatică, a căreia şcólă escelentă se manifestă mai alesŭ în predarea pianissimului celui mai finŭ, — cu care puţinĭ cântăreţĭ se potŭ lăuda — făcêndŭ asupra auditorilorŭ o puternică impresiune.«

Suntemŭ convinşĭ, că publiculŭ românŭ nu va scăpa acéstă ocasiune de-a audi pe distinsulŭ cântereţŭ românŭ, a căruia artă e recunoscută şi de streinĭ şi care, precum audimŭ, e în tractărĭ d'a fi angagiatŭ la opera din Viena.

A. S. principele de corónă în Gurghiu.

Gurghiu, 19 Octomvre n. 1885.

Domnule Redactorŭ! Alteţele Lorŭ, viitorulŭ nostru monarchŭ *Rudolfŭ* cu graţiósa sa soţiă *Stefania*, la sosire în opidulŭ Gurghiu în 14 Octomvre, după cum v'amŭ comunicatŭ, nu au fostŭ bine dispuşĭ, însĕ avêndŭ vênătórea unŭ succesŭ fórte favoritorŭ şi satisfăcĕtorŭ, aḑĭ în 19 Octomvre între 4—5 óre după amédŭ când ne-au părăsitŭ erau cu multŭ mai dispuşĭ, din causă că în decursŭ de o sĕptĕmână au împuşcatŭ 19 urşĭ şi 2 lupĭ.

Alteţa Sa, încântatŭ preste mĕsură de acestŭ succes ... esprimatŭ ... în totŭ anulŭ are sĕ vină la Gurghiu, la vênatŭ, fiindŭ unŭ locŭ fórte plăcutŭ şi acomodatŭ, din causă că totdéuna potŭ sĕ vină séra acasă, adecă în castelŭ, şi afară de aceea pădurile din jurulŭ Gurghiului nu suntŭ aşa cepişe ca în alte părţĭ.

Atâtŭ la sosire câtŭ şi la plecare nu s'a observatŭ aşa publicŭ numĕrosŭ ca în anii trecuţĭ, din causă că poporulŭ a începutŭ a se familiarisa cu petrecerea AA LL. în mijloculŭ sĕu.

În decursulŭ acestui timpŭ numai Duminecă, adecă în 18 Octomvre pe la 6 óre înainte de améḑĭ, a fostŭ la biserica rom. cat. respective în capela castelului; liturgia s'a celebratŭ de către Abatele *Kováts Ferencz* din M. Oşorheiu, care încă de Sâmbătă venise la Gurghiu spre a ţiné serviciu divinŭ. Abatele încă a fostŭ învitatŭ la prânḑulŭ de curte, care s'a ţinutŭ la 3 óre.

La noi la gr. cat. nu a fostŭ la biserică şi acésta s'a putută sci din capulŭ locului, căcĭ despre noi nu se dau informaţiunĭ bune, ci numai rele; contrarii noştri tóte le folosescŭ ca sĕ ne discrediteze.

Iubirea, alipirea şi credinţa, care amŭ manifestat'o totdéuna faţă de tronŭ şi dinastiă, vomŭ păstra'o şi în viitorŭ şi apoi folosĕscă contrarii noştri orice mijlóce drastice spre a ne discredita, — bravura şi eroismulŭ bravilorŭ copii militarĭ românĭ dela *Custozza* şi *Solferino* etc. nu vorŭ puté-o nega nicĭodată.

DIN NORDULŬ TRANSILVANIEI.

20 Octomvre st. n. 1885.

(Cum se alegŭ în municipiulŭ Solnocŭ-Dobéca, ca notari cercualĭ totŭ jidanii?

I.

În 9 Septemvre a. c. se alese în notariatulŭ Bozieşiului, cerculŭ Chenchişiului de notariu cercualŭ jidovulŭ importatŭ din ţĕra ungurĕscă Samuelŭ Iosef. Eată cum:

De acestŭ notariatŭ se ţinŭ satele curatŭ române Bendine, Chethiul şi Aparchiul (nume istoricŭ, unde s'a închiatŭ pacea între domnĭ şi iobagĭ în seciulŭ alŭ 14-lea când era darea 1 fl. şi servitutea de 1 ḑi de lucru) şi comunele înjumătăţite cu alte elemente eterogene: Viţia şi Bozieşiulŭ. Prin urmare reeşirea unui românŭ ca notariu se putea cu dreptŭ cuvêntŭ aştepta, dacă inteligenţa română din amintitele comune precum d. d. Hossu, Chereteşiu Mureşanŭ îşĭ sciă face datorinţa naţională şi conducea poporulŭ, ca să'şĭ pricépă interesele sale proprii spre binele sĕu, ceea ce durere nu s'a întêmplatŭ spre rĕulŭ tuturorŭ; deşi Românii aveau ocasiune a-şĭ alege unŭ notarŭ românŭ şi unŭ bărbatŭ cum se cade. — Concurenţĭ se însinuară 3 inşĭ unŭ Românŭ P. M., unŭ ungurŭ T. I. şi jidanulŭ susŭ numitŭ. —

Pe acestŭ jidovŭ prefectulŭ îlŭ trămise afară la solgăbirĕulŭ Ludovicŭ Nagy *cu porunca, că sĕlŭ alégă ca notaru în Bozieşĭ, că de nu îşĭ periclitéză postulŭ*: de aceea acelŭ solgăbirĕu se duse prin comune şi vesti tuturorŭ, sĕ alégă pe jidanŭ, căcĭ fişpanulŭ şi elŭ îlŭ voesce prin urmare jidovulŭ are se fiă alesŭ. Celorlalţĭ 2 concurenţĭ: românului şi ungurului le spuse, că îndeşertŭ mai condidéză, căcĭ deşi i-ar aleze poporulŭ, *nu stă bunŭ că în 2 lunĭ nu vorŭ fi suspendaţĭ din postŭ.*

După ce d. P. M. în urma declarărei solgăbirăescĭ nicĭ n'a venitŭ la alegere; şi d. T. I. şi-a retrasŭ concursulŭ în ḑiua alegerii toţĭ representanţii comunalĭ îndreptăţiţĭ a alege pe notariulŭ au fostŭ pe lângă jidovŭ l'au alesŭ cu aclamaţiune, — în puterea vinarsului. —

Trebuia sĕ se sfăşie inima omului simţitorŭ când vedea cum strigă Românii şi Ungurii, care de care mai tare: sĕ trăĕscă jidovulŭ — că nu cumva nestrigând careva, se i sĕ impute că nu e vrednicŭ de rachiŭ.

Cugetaţĭ, fiind unŭ concurentŭ românŭ şi unulŭ ungurŭ, şi totuşĭ 3 israelitĭ din 5 comune sĕ fiă fericiţĭ a vedé alesŭ pe candidatulŭ lorŭ în mânia mulţimei alegĕtorilorŭ românĭ şi ungurĭ!!

Acésta este alegere legală şi politica sistemului de astăḑĭ!? Acesta e resultatulŭ órbei neunirĭ. Unde este consciinţa naţională?

II. În 14 Octomvre a. c. în notariatulŭ compusŭ din comunele Căscău, Copleanŭ, şi Selisca, unde suntŭ 18 alegĕtorĭ representanţĭ comunalĭ românĭ şi numai 12 ungurĭ, armenĭ şi jidovĭ, încă se alese jidovulŭ Majer Friedmann, fostŭ esecutorŭ de dare de a lui Lengyel, asemenea adusŭ cine scie de unde.

Aci veni din Budapesta dela dietă deputatulŭ Paul Roth (cunoscutŭ din afacerea cu contulŭ speselorŭ de alegere presentatŭ în locŭ de credenţionalŭ) şi merse în în comună ca sĕ scótă pe jidovŭ din urnă ca notarŭ, din motivulŭ, ca acela sĕ-i pótă plăti chiria casei, ce care e în restanţă — se ḑice vr'o 300 fl.

Popa Iuga din Selisca nicĭ cu acéstă ocasiune n'a lipsitŭ din serviciulŭ lui Iuda, că 'şĭ luă rolulŭ de cortesŭ alŭ jidanului — deşĭ nu e alegĕtorŭ. —

Numai preotulŭ reformatŭ Berde din Căscău n'a votatŭ pentru Friedman. Dreptŭ că concurentŭ românŭ n'au fostŭ ci numai unŭ subnotarŭ Szeczkai Emil ungurŭ.

Observŭ, că în timpulŭ din urmă se înmulţiră pe aici notarii şi subnotarii de jidovŭ — în Becleanŭ încă e unŭ subnotarŭ jidovŭ, în Colden asemenea — pe când românii se împuţinéză pe ḑi ce merge(!!)

Mare dreptŭ au aceia carĭ ḑicŭ că ne lipsesce voinţa, unitatea, şi de aceea străinulŭ este alesŭ din urna naţională românéscă. Nu avemŭ consciinţă şi mândrie naţională cum se cuvine.

Câtŭ pentru prefectulŭ Bánffy elŭ îşi recrutéză mereu spionĭ pentru că şi-a propusŭ firmŭ — după principiulŭ d-lui ministru-preşedinte — se sfărme naţionalităţile, sĕ le subjuge de totŭ, ca sĕ pótă domni absolutŭ asupra poporului sĕrăcitŭ şi din acéstă causă sacrifică în favórea jidanilorŭ chiar şi pe conaţionalii sĕi.

Însĕ nu numai notarii, ci chiar şi primarii comunelorŭ se alegŭ după porunca lui Bánffy — totŭ pe sprinceană, — Ungurĭ, Jidovĭ, Armenĭ, d. e. în Chethiu, Apathiu, Copleanŭ, Pétra, Chinza, Fesarm.

Constantulŭ sacrificatŭ.

Lupta dreptăţii contra fărădelegilorŭ.

(Apendice la prigonirea profesorului Lucaciu în Sătmarŭ Nr. 103 din »Gazetă.«)

III.

Onorată Adunare Orăşenéscă!

Fiindŭ că acea parte din hotărîrea adusă în adunarea orăşenéscă din 7 Septemvre a. c. sub. Nr. 349 privitóre la mine este cu totulŭ vătămătóre, — contra acelei hotărîrĭ cu onóre-mĭ suşternŭ apelulŭ din motivele următóre:

1. Este gravŭ vătămătóre sentinţa pentru aceea, pentru că Ministrulŭ r. ung. de Interne a ḑispusŭ primirea mea între membrii representanţei şi dela drepturile împreunate cu acésta, câtŭ şi delă esercearea acestora, nu este îndreptăţită adunarea orăşenéscă a mĕ opri.

2. Deşi am abḑisŭ dela catedra de profesorŭ ordinarŭ în Losoncz, — care abḑicere Boros Balint, propunĕtorulŭ sentinţei aduse, cu tótă, îndrăznéla şi rea voinţa (félremagyarázá) o esplică rĕu, — cu tóte acestea şi ca preotŭ gr. cath, ba şi aşa ca redactorŭ alŭ „Revistei Catolice »încă şi pe alte motive legale, în înţelesulŭ articl. XVIII. §. 35 din 1871 fiindŭ a mise computa contribuţiunea din Sătmarŭ duplu. nu póte avé valóre hotărîrea îngreunătóre prin motive provăcătóre, — că aşŭ fi perdutŭ dreptulŭ de virilistŭ prin abḑicerea dela profesură.

3. Ministrulŭ reg.' ung. de interne prin resoluţiunea de sub Nr. 23,487/IV a. c. a desemnatŭ calea şi modulŭ adunărei orăşenescĭ, conformŭ căruia póte procede faţă de mine, deóră va putea documenta acusele născocite contra patriotismului meu. Avea datorinţa a împlini acéstă îndrumare, însĕ delăturândŭ acésta, adunarea orăşenescă, susţinêndŭ acusele scornite, s'a desbrăcatŭ de onóre'şĭ (közönséges ragalmazová lett) şi s'a făcutŭ unŭ calumniatorŭ.

4. Reprivirea făcută la ţinuta Românilorŭ în forma în care o făcŭ propunĕtorulŭ Boros Bálint şi adunarea o primi prin cod. pen cap. VI se consideră de *agitaţiune* punibilă (büntény olladekát állapitja meg). Adunarea oraşului Sătmarŭ pe Românĭ îi declară cu (hencegoleg) petulanţă de nepatrioţĭ, deşi Românii în tóte locurile din astă ţéră în privinţa patriotismului potŭ emula cu membrii sătmărenĭ din adunarea orăşenéscă, ba potŭ ḑice cu deplină consciinţă, că tocmai în privinţa patriotismului îi şi întrecŭ. Încă nu s'a aflatŭ Românŭ, care sĕ fi agitatŭ contra dispositiunilorŭ legale emanate de guvernŭ, sciindŭ destulŭ de bine că legile suntŭ basa patriotismului şi că patriotismulŭ se baséză pe conservarea şi onorarea ordinului. Acusa de nepatriotŭ aşa dară compete adunărei oraşului Sătmarŭ, şi nicĭ mie, nicĭ în genere Românilorŭ.

5. Propunerea respectivă şi prin urmare şi sentinţa adusă prin care mi s'a răpitŭ dreptulŭ de a mĕ înfăţişa în adunare, în puterea cod. pen. §. 172 este faptă agitatóre sĕvĕrşită (izgalási biintény) contra jurisdicţiunei Ministrului de Interne şi contra cercului sĕu de potestate legală, ba este atentatŭ contra drepturilorŭ nedisputabile ce îi competŭ unui cetaţénŭ din statŭ.

Prin urmare sentinţa (panaszlott) amintită, care nu numai că nu'i legală, ba s'a adusŭ într'unŭ modŭ punibilŭ, e nulă şi este de nulificatŭ, ba şi aceia, carĭ au participatŭ active la aducerea sentinţei vătămătóre, suntŭ de admoniatŭ.

Mĕ rogŭ în puterea cap. 42 § 4 alŭ legei din 1870 ca apelulŭ presinte sĕ fiă suşternutŭ, Exelenţei Sale Ministrului de interne reg. ung., pentru ca sentinţa vătămĕtóre sĕ se nulifice, ér cei carĭ au participatŭ active la aducerea sentinţei agitătóre. sĕ fiă traşĭ la rĕspundere şi admoniaţi, precum şi complicii participanţĭ pentru ca cetăţenii acestui statŭ din aicĭ în colo sĕ fiă scutiţĭ de asemenea atentate.

Datŭ în *Sătmarŭ* etc.

Dr. Vasiliu Lucaciu.

Etă unŭ casŭ corectŭ despre justiţia din acéstă statŭ, der câte încă nu vorŭ fi de aceste, despre carĭ nu avemŭ informaţiunĭ! O tempora!

Argus.

Satulungulŭ Săcelelorŭ, 10 (22) Octomvre 1885.

Stimate D-le Redactorŭ!

Vĕ rogŭ cu tótă căldura a da locŭ următórei desminţirĭ, în preţuitulŭ D-vóstre ḑiarŭ.

„Codiţa patriotică,« din Braşovŭ publică în N-rul 121, că din isvorŭ vrednicŭ de credinţă a audţitŭ, cumcă: Dumineca trecută învĕţătorii românĭ din Săcele au trecŭ vama Şanţului şi la graniţă s'ar fi întâlnitŭ cu ceĭ din România — negreşitŭ „sĕ conspire în contra statului· —«

Ca unulŭ care am luatŭ parte la o escursiune din susŭ de vama Şanţu'ui, spre a prinde peşte în apa Tărrlungŭ »declar cu tótă hotărîrea, că aceea ştire e o minciună din cele mai grosolane. Acele flécurĭ n'a pututŭ »Codiţă« sĕ le audă dela altcineva, decât dela vr'un „nădrăgosŭ,« care neavêndŭ ce lucra, fiind pasulŭ şanţului în timpulŭ acesta fórte slabŭ cercetatŭ prin urmare şi-a luatŭ meseria »patriotică« de a îmbĕta lumea cu apă rece.

Mulţumindu-vĕ anticipativŭ. vĕ rogŭ sĕ primiţĭ D-le Redactorŭ asigurarea deosebitei stime ce vĕ păstreḑŭ.

Victorŭ Popea

parochŭ gr. or.

Dările pentru „Kulturegyleturĭ.“

„Patrioţii“ şi-au pusŭ în gândŭ sĕ-şĭ bată jocŭ de pungile contribuabililorŭ. N'ajungŭ dările cele marĭ ce le plătimŭ statului, acum trebue sĕ ne golimŭ punga şi pentru reuniunile de maghiarisare. Congregaţiunea comitatului Sătmarŭ a găsitŭ cu cale sĕ provóce print'unŭ circularŭ şi pe celelalte comitate din ţéră, ca sĕ despóiă pe contribuabilĭ impunêndu-le dărĭ pe séma »Kulturegyleturilorŭ.« Etă în resumatŭ cuprinsulŭ circularului:

»E datoriă sfântă a fiecărui fiu alŭ acestei patrii *a fi Maghiarŭ.* O ţéră gunoită cu sângele strămoşilorŭ noştri formézá fala şi gloria nóstră .... Naţionalitatea maghiară trebue să vaḑă, cum astăḑi fis acestei patrii se opintescŭ a dărîma esistenţa statului maghiarŭ, şi acésta o facŭ chiarŭ acei fii, carĭ suntŭ tractaţĭ ca fraţĭ şi se bucură de aceeaşĭ libertate ca şi noi... Dacă amŭ trăi în timpulŭ dreptului săbiei, dacă nu ne-ar fi rĕmasŭ nouĕ rĕspândirea civilisaţiumi ca o moştenire, dacă n'amŭ stringe la peptulŭ nostru pe totŭ fiulŭ acestui pămêntŭ cu dragoste sinceră şi frăţéscă, atuncĭ amŭ avé mijlóce şi căi de a zădărnici nisuinţele îndreptate contra comórei nóstre, dar credemŭ, că ne vomŭ puté ajunge scopulŭ şi prin rĕspândirea culturei *maghiare* şi fără a provoca revoluţiune şi a ne înstreina desĕvêrşitŭ.

„Prin rĕspândirea culturei voimŭ sĕ ajungemŭ acolo, *ca toţi locuitorii Ungariei sĕ se recunóscă de cetăţenĭ maghiarĭ şi sĕ vestéscă lumii cu o trufaşă consciinţă de sine, că ei se potŭ înţelege între sine în limba oficială a statului şi că în acéstă limbă îşi facŭ tóte trebile, deórece Ungaria numai aşa va puté fi tare..*

»Reuniunile înfiinţate spre esecutarea acestei idei, jertfele aduse de singuraticĭ nu vorŭ puté însă avé resultatulŭ doritŭ, deórece în cele mai multe ţinuturĭ Maghiarii ne stândŭ sub impresiunea *afurisitei mişcărĭ antimaghiare* puterea de lucru nu se póte desvolta şi nicĭ jertfele singuraticilorŭ nu ajungŭ. Rĕspândirea culturii maghiare e unŭ scopŭ patrioticŭ, la care trebue sĕ coopereze întréga poporaţiune a ţĕrii, impunêndu-se singuraticilorŭ óre-care povară, amĕsuratŭ stării materiale a fiecăruia, ca astfelŭ sĕ se asigure mijlócele considerabile pentru ajungerea unui resultatŭ mare. *Guvernulŭ* nostru e *patrioticŭ* şi *maghiarŭ*, prin urmare naufragiu nu putemŭ suferi....

„Noi înţelegemŭ şi simţimŭ ponderositatea hotărîrii nóstre, căcĭ »durere« şi comitatulŭ nostru aparţine acelorŭ jurisdicţiunĭ din ţéră, unde *agitatorii fără consciinţă* suntŭ deajunsŭ de cutezătorĭ...

»De aceea cu onóre vĕ provocămŭ, cu cea mai patriotică pritiniă: *consultaţi-vĕ* şi *hotărîţĭ* şi voi *impunerea dării de unŭ procentŭ pentru scopurĭ culturale maghiare*, fiindŭ acésta unŭ dreptŭ garantatŭ prin lege...«

Circularulŭ e subscrisŭ de vice-comitele Alexandru *Ujfalussy* şi datŭ de adunarea generală a comitatului Sătmarŭ ţinută la 8 Octomvre 1881, în „numele“ publicului acestui comitatŭ.

PREMIILE ESPOSIŢIEI ECONOMICE.

Juriulŭ exposiţiei a reuniunei economice din comitatulŭ Braşovului a hotărâtŭ în 6 (18) Octomvre a. c. cu unanimitate următórele premii pentru esponenţĭ.

Grupe: Póme: 1. Martin Horvath din Crizbavŭ, medalia de aurŭ. 2. Iuliu Bachmayer, Braşovŭ, medalia de argintŭ. 3. Frideric Schmidt, Prejmer, medalia de argintŭ. 4. Andreiu Lupanŭ, Braşovŭ, medalia de bronz. 5. Oskar Luckhardt, Braşovŭ, diploma de recunoscinţă. 6. Carol Schuster, Braşovŭ, diploma de recunoscinţă. 7. Comuna Rĕşnovŭ. diploma de recunoscinţă. 8 Kiss Árpád Turcheş diploma de recunoscinţă. 9. Comuna Ghimbav diploma de recunoscinţă.

II Grupă: Grădinăritŭ generalŭ: Căpitanulŭ Sam. Schmitd, Braşovŭ diploma de recunoscinţă.

III Grupă: Conserve de póme: 1. Dómna Iohana Hermann, Braşovŭ medalia de bronz. 2. Dómna Elisa Bachmayer, Braşovŭ diploma de recunoscinţă.

IV Grupă: Vinŭ de póme: Traugott Teutsch, Braşovŭ medalia de argintŭ.

V Grupă: Leupu... în ... staţ... agronomică din Fel... diòra, medalia de argintŭ. 2 Augustŭ Kypta, Braşovŭ diploma de recunoscinţă.

VI Grupă: Articuli de pomăritŭ: 1. Grădinarul oraşului — Bidlo (pentru articuli de pomăritŭ şi de peisagerie) — medalia de argintŭ.

VII Grupă: Grădinăritulŭ de artă: 1. Augustŭ Kypta, Braşovŭ, — medalia de argintŭ. 2 Cristin Kypta, Braşovŭ, — medalia de argintŭ. 3. Francisc Reich, Braşovŭ, medalia de argintŭ. 4. Frid. Neustaedter, Braşovŭ, — diploma de recunoscinţă.

VIII Grupă: Buchĕtărie: Antonŭ Munzar, învĕţăcelŭ, — premiulŭ: 1 fl. de argintŭ pe cocardă.

IX Grupă: Albinăritŭ: 1. Chistian Schmidt, Prejmer, — medalia de argintŭ. 2 George Horvath, Braşov, — medalia de argintŭ. 3. Ioh. Plajer, Braşovŭ, — medalia de argintŭ.

X Grupă: Cultura galiţelorŭ: Iosifŭ Balázs, Braşovŭ — medalia de argintŭ.

XI Grupă: Cultura himeiului: Dómna Betti Fabricius, Rodbav — medalia de argintŭ.

XII Grupă; Instrumente de grădină: Rud. Schmidt &. Comp., Braşovŭ, — diploma de recunoscinţă.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ «Gaz. Trans.«)

PARISŬ, 22 Octomvre. — O depeşă a lui Courcy constată, că în provincia Cuangtri s'au întêmplatŭ măcelărirĭ gróznice de creştinĭ.

MADRIDŬ, 22 Octomvre. — Carliştii se organiséză militaresce spre a esploata în favórea lorŭ încurcăturile eventuale.

ATENA, 22 Octomvre. — Se ḑice, că Grecia pretinde, pentru casulŭ când ar fi sĕ se desarmeze, ca mai ântêiŭ sĕ i se dea garanţii că nu se vorŭ mai face nouĕ încercărĭ spre a restabili unirea Bulgarilorŭ, mai departe pretinde sĕ fiă despăgubită pentru cheltuelele sale militărescĭ. Cabinetulŭ grecescŭ are intenţiunea de-a emite unŭ împrumutŭ fără procente. Coloniele grece oferă pentru casŭ de rĕsboiu sume însemnate.

BUCURESCI, 22 Octomvre. — Cu ocasiunea presentărei scrisorilorŭ sale de creanţă în audienţă solemnelă, trimisulŭ Franciei a adresatŭ către Regele Carolŭ unŭ discursŭ, în care laudă şi înalţă spiritulŭ politicŭ alŭ naţiunei române. Regele rĕspunse în terminii cei mai simpaticĭ pentru Francia, că speră d'a se restabili relaţiunile amicabile între amênduoĕ statele pe têrêmulŭ economicŭ.

BUDAPEŞTA, 22 Octomvre. — In afacerea Verhovay înalta curte de cassaţiune a întăritŭ sentinţa achitătóre a tablei regescĭ.

DIVERSE.

(†) *Necrologŭ.* — Georgiu Bercianu, protopopŭ on. gr. cath. în Cugierŭ, a reposatŭ în Domnulŭ în urma unui morbŭ repentinŭ, în 18 Octomvre n. în alŭ 64-lea anŭ alŭ etăţii, servindŭ 40 anĭ în calitate de preotŭ şi protopopŭ sfântului Altarŭ. Immormêntarea s'a făcutŭ în 20 Octomvre st. n. în cimitirulŭ din Cugierŭ.

Mai puţinŭ cu unŭ anteluptătorŭ veteranŭ! Fiăţĕrina uşoră şi memoria neuitată!

**

Monumentulŭ comemorativŭ alŭ resbelului rusoturcŭ. — Cetimŭ în „Mesagerulŭ guvernului' rusŭ: Fonderia San-Galli a terminatŭ părţile de fontă ale monumentului comemorativŭ alŭ rĕsboiulŭ din 1877—1878, care va fi ridicatŭ pe perspectiva Izmailovski, în faţa catedralei S-tei Treimĭ. Acestŭ monumentŭ se va compune dintr'o colónă corintiană de fontă, încongiuratŭ de geniulŭ rĕsboiului. Statua va avea o înălţime de cinci arşine şi jumĕtate. Înălţimea totală a monumentului va fi de 13 sagene şi jumĕtate. Soclulŭ de granitŭ cenuşiu şi roşu de Serdobal, este aprópe sfîrşitŭ. In partea despre catedrală, monumentulŭ va fi înconjuratŭ de unŭ elegantŭ grilagiu de metalŭ formândŭ unŭ hemiciclu. In giurulŭ acestui grilagiu vorŭ fi aşeḑate 10 tunurĭ turcescĭ luate din lupta dela Gorni-Dubnik. Lucrările suntŭ conduse de căpitanulŭ Jiskow.

**

Unŭ violoncelŭ dintre cele mai rarĭ. — Amatorii de instrumente îşĭ dispută în aceste momente instrumentulŭ violoncelistului, unŭ minunatŭ stradivarius. Doritorii suntŭ fórte numeroşĭ şi sosescŭ propunerĭ din tóte părţile. S'a oferitŭ 35, 50 şi chiar 60,000 francĭ dér vĕduva artistului a dechiaratŭ, că nu va vinde acéstă lucrare de artă fără 100,000 francĭ.

**

CUNUNIĂ. — *Dr. Andreiu Micu*, advocatŭ, şi *Lucreţia Negrea* şi-au celebratŭ cununia în biserica gr.-cat. din Făgăraşŭ în 18 Octomvre ... Mureşianu ... acésta şi închiămŭ declaraţia nóstră, care póte deveni deja prea lungă, şi numai aceea mai însem-

Cursulŭ la bursa de Viena

di 21 Octombre st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	97 60	Bonurĭ croato-slavone	102 —
Rentă de hârtiă 5%	90.50	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	97.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	147.75	Imprumutulŭ cu premiu ung.	117 40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96.80	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	120 80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	124 50	Renta de hârtiă austriacă	81 60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	108. —	Renta de arg. austr.	82 25
Bonurĭ rurale ungare	102.40	Renta de aurŭ austr.	108 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50	Losurile din 1860	139 50
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	101.25	Acțiunile băncei austro-ungare	857 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	101 50	Act. băncei de creditŭ ung.	284 50
Bonurĭ rurale transilvane	101.50	Act. băncei de creditŭ austr.	281.70
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 93
		Napoleon-d'orĭ	9.96
		Mărcĭ 100 împ. germ.	61.60
		Londra 10 Livres sterlinge	125.20

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 5 Octomvre st. v. 1885.

	Cump.	vênd
Renta română (5%)	89	90
Renta rom. amort. (5%)	$92^1/_2$	93
» convert. (6%)	$87^1/_2$	$88^1/_2$
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	31	32
Credit fonc. rural (7%)	100	101
» „ „ (5%)	$85^1/_2$	$86^1/_2$
» » urban (7%)	$97^1/_2$	$98^1/_2$
» » » (6%)	90	91
» » » (5%)	81	82
Banca națională a României	1120	1140
Ac. de asig. Dacia-Rom.	250	255
« » » Națională	205	210
Aurŭ	12.50	13.25
Bancnote austriace contra aurŭ	2.02	2.04

Cursulu pieței Brașovŭ

din 22 Octombre st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.77	Vênd.	8.80
Argint românesc	»	8.70	»	8.75
Napoleon-d'orĭ	»	9.92	»	9.96
Lire turcescĭ	»	11.17	»	11.25
Imperialĭ	»	10.15	»	10.20
Galbenĭ	»	5 87	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.—	»	123.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. GROSS.

Tarifa anunțurilorŭ și inserțiunilorŭ.

Anunciurĭ în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6. Pentru inserțiunĭ și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repețirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repețirĭ de	3— 4 orĭ	10%
„ „ „	5— 8 „	15%
„ „ „	9—11 „	20%
„ „ „	12—15 „	30%
„ „ „	16—20 „	40%
Dela 20 de repețirĭ în susŭ		50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ și reducerĭ și peste cele însemnate mai susŭ.

Anunțămŭ acelorŭ onorațĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecțiunea completă.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a tei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucuresci	—	5.00	7.45	—
Predealŭ	—	9 45	12.50	—
	—	9.47	1.09	—
Timișŭ	—	10.11	1.40	—
Brașovŭ	—	10.44	2.27	—
	6.22	10.51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Hașfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighișóra	10.29	1.30	8.01	—
	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9.05	—
Mediașŭ	11.54	2.25	9 4[illegible]	—
Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blașiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiușŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vințulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9.12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10 23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Clușiu	5.56	5 58	12.59	—
	6.08	6.08	—	8.00
Nedeșdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirișŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8.22	—	2.05
Mező-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velințe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare	10.37	9.13	—	4.03
	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12.59	—
Szolnok	2 58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6 00	2.1[illegible]	[illegible]	[illegible]
	6.35	2.4[illegible]		

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10 37	3.41	7.29	9.11	11.4[illegible]
P. Ladány	1.44	5.21	8 27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.58	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriș	—	—	4.0[illegible]	5.50	—
Ghirbĕu		—	4.18	8.02	—
Nedeșdu	—	—	4.35	6.24	—
Clușiu	—	10.01	5.05	6.43	—
	12 05	10.16	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.28	—
Ghiriș	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea	3.12	11.43	—	9.31	—
	3 32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vințulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiușŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blașŭ	6.02	12 57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copșa mică	7.00	1.27	—	12.36	—
Mediașŭ	—	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	—	1.56	6.40
Sigișóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Hașfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5.30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.3[illegible]
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Brașovŭ	—	5.20	—	7.14	1.09
	—	5 3[illegible]	—	—	1.50
Timișŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ	—	6.32	—	—	3.23
	—	7.30	—	—	4.56
Bucuresci	—	11.35	—	—	9.40

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vințulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Șibotŭ	12.52	—	5.19
Orăștia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicica	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.2[illegible]
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	[illegible].12
Soborșin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10 23
Paulișŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovațŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	12.00	4 5[illegible]
	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8[illegible]
Szolnok	11.02	3.44	11.40
	11.12	4.02	12 00
Aradŭ	3.37	7.53	5.25
Glogovațŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.45
Paulișŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5 10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborșin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicica	8.2[illegible]	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăștiă	10.10	—	12.24
Șibotŭ	10.43	—	12.5[illegible]
Vințulŭ de josŭ	11.0[illegible]	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiușŭ	12 05	—	2.24

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2 18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9.25
Merczifalva	7.56	2.53	9 36
Timișóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7 05	12.27	3.00
Hațegŭ	7 53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.4[illegible]
Crivadia	9.33	2.57	5.[illegible]8
Banița	10.11	3.35	6.07
Petroșenĭ	10.43	4.04	6.[illegible]9

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.07	12.25	5 00
Merczifalva	6.40	1.[illegible]6	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
[illegible]	[illegible]	[illegible]	7.24

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroșenĭ	6.4[illegible]	9.33	5.28
Banița	7.27	10.14	6.08
Crivadia	8.06	10 54	6.4[illegible]
Pui	8.50	11.37	7.35
Hațegŭ	9.31	12 17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8.44
Simeria	10.53	1.35	9.15

Tipografia [illegible]